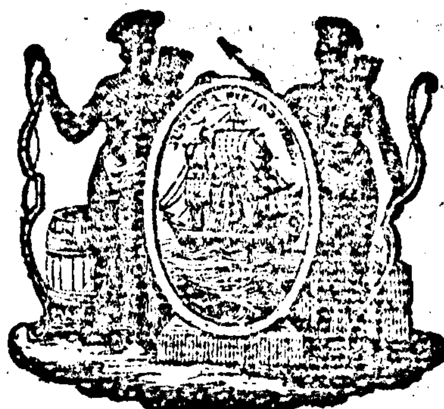
N°. 40. A°. 1839.

ZATURDAG, den 18den MEI.

Nieuwe Surinaamsche Courant.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, den 15 Mei 1839.

Bij resolutie van den Gouverneur Generaal *ad interim*, van den 14den dezer maand, No. 758 | 654, zijn benoemd: tot EERSTEN LUITENANT, de Tweeden Luitenant J. E. CANNEGIETER; tot TWEEDEN LUITENANT, de Vaandrig J. F. DE FRIDERICI en tot VAANDRIG, de Adjudant W. A. VERSLUIJS, allen in de Divisie *boven Cottica* en *Perica*; en met bepaling, dat, uithoofde van de verwijderde woonplaats van den Kapitein dier Divisie, de Tweede Luitenant J. F. DE FRIDERICI zal belast zijn, met de functien van *Hulp-Ambtenaar van den Burgerlijken Stand.*

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, den 16 Mei 1839.

Namens den Heer Gouverneur Generaal *ad interim*, wordt ter kennisse der Ingezetenen gebragt, dat het Zijner Majesteit op nieuw goedgunstiglijk heeft behaagd een Crediet van HONDERD DUIZEND GULDEN (*ƒ* 100,000) te verleenen, en zulks met het bepaald doel om daardoor de Particuliere West-Indische Bank in staat te stellen, hare operatien, *in het belang van den Handel van en op de kolonie Suriname*, voorloopig te kunnen aanvangen, tot dat later de werkzaamheden derzelve Bank meer onbeperkt zullen kunnen worden hervat.

In het vertrouwen, dat de mededeeling van dit nieuw gunst-bewijs, door de Ingezetenen op hoogen prijs zal worden gesteld, en Zijner Majesteits voortdurende zorgen ook voor het welzijn dezer gewesten met dankbaarheid zullen worden verbeid, is de Hoofd-directie der Particuliere West-Indische Bank bij resolutie van heden No. 773 | 659, gemagtigd, om aan Zijner Majesteits gunstige bedoeling ten deze, met den 1sten Julij aanstaande de meest doelmatige uitvoering te geven.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Militair Bureau.

Den 15 Mei 1839.

Door Zijne Excellentie den Heer Luitenant Generaal Minister van Kolonien, is bij dispositie van den 1sten Maart ll., No. 19, de Chirurgijn der 3de klasse van de Koloniale Guides te *Suriname*, F. W. Z. TYDEMAN, benoemd en aangesteld tot Officier van Gezondheid der derde klasse bij het Garnisoen en de Hospitalen in de West-Indie, en is dezelve ten gevolge van voormelde aanstelling door den Heer Gouverneur Generaal *ad interim* bij Gouvernements-Order van heden No. 122, overgeplaatst bij het Bataillon Jagers No. 27 alhier.

De Kapitein Adjudant,
B. H. ESSER.

Buitenlandsche Nieuwstijdingen.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, 30 Maart.

Sedert eenigen tijd, worden door de Augsb. *All. Zeitung* wederom berigten medegedeeld, die het publiek aan de eerlange uitbarsting van eenen oorlog tusschen de Porte en den Pacha van Egypte moeten doen gelooven. De Augsb. *Allg. Ztg*, speelt echter daarmede eene trouwelooze rol. Uit geloofwaardige bronnen kan men de verzekering geven, dat de groote Europesche mogendheden bereids voor geruimen tijd, zoowel te Konstantinopel als te Alexandrie, zoodanige verklaringen hebben doen geven, die volkomen geschikt zijn om den Sultan en zijnen eergierigen vazal in toom en in rust te houden. Nog nimmer zijn de groote mogendheden zoo overeenstemmend geweest, als tegenwoordig, om den vrede in het Oosten tot allen prijs te handhaven. Buitendien hebben zoowel Sultan Mahmoud als de Onder-Koning Mehemed-Ali in het inwendige hunner staten de handen zoo vol werks, dat zij er niet zoo spoedig aan zullen kunnen denken, om de kwestie wegens de verhouding hunner landen tot elkander op nieuw in behandeling te brengen.

— Den 5den dezer, is ten huize van den Heer de Potter eene huiszoeking bewerkstelligd. Na een naauwkeurig onderzoek zijn 25 brieven en papieren, betrekking hebbende tot eene insurrectionneie beweging in Belgie, medegenomen. De Heer de Potter heeft dit heden in eenen brief aan onderscheidene dagbladen geschreven en in dien brief te kennen gegeven dat het nu blijken zal dat hij en zijne vrienden *tot elken prijs* de verbrokkeling van Belgie hebben willen voorkomen, want dat het noodzakelijke gevolg der aanneming van het schandelijke traktaat eene restauratie binnen zes maanden zoude zijn.

— Een arme dichter had een vers op een' pasteibakker gemaakt. Deze vroeg hem ten eten. Eerst at de dichter zeer smakelijk; spoedig echter scheen zijn eetlust te verminderen, want hij bemerkte, dat het papier waarop men de pastei gebakken had, het manuscript zijner versen was. Toen hij deswege zijne ontevredenheid niet kon verbergen, zeide de gastheer: dit zult gij toch niet kwalijk nemen; gij hebt verzen op mijne pasteijn, ik pastijen op uwe verzen gemaakt.

De Hooge Raad heeft dezer dagen deszelfs arrest gewezen in de zaak van den procureur-generaal, bij het provinciale hof van Groningen, die een eisch tot cassatie heeft ingesteld tegen het arrest van dat provinciale geregtshof, van 27 Nov. 1838, waarbij J. T. Dreut, H. Claassen, J. H. Kip, D. J. de Ruiter en H. Hulst, die den 1sten Mei 1838, voor den president der toenmalige regtbank van eersten aanleg te Appingdam, regt doende in zaken van koophandel, eene valsche verklaring van averij hadden afgelegd en beëdigd, en daarvan, des bewust, hadden gebruik gemaakt, van alle vervolging waren ontheven, op grond dat noch bij Art. 147, noch bij eenig ander artikel van het wetboek op het strafregt, tegen dit feit eenige straf gesteld was. De Hooge Raad heeft erkend, dat Art 147, Wetb. van Strafregt op deze daad niet van toepassing te beschouwen is, doch heeft vermeend dat het echter onjuist is daaruit af te leiden, dat deze daad noch misdrijf, noch wanbedrijf, noch overtreding zou daarstellen, dat wel integendeel, bij artikel 363, in verband met art. 332 Wetb. van strafr. onder anderen lijf- en onteerende straffen zijn vastgesteld tegen hen, die zich schuldig maken aan valsche getuigenis in burgerlijke zaken (*en matière civile*); dat dit artikel beschouwd moet worden eene algemeene strekking te bevatten en het er voor gehouden moet worden; dat daaronder ook begrepen is, het afleggen van valsche verklaringen van averij, waardoor wel degelijk de belangen van andere personen kunnen worden benadeeld; dat men dit te meer kan aannemen, omdat die valsche verklaring wel stellig ten oogmerk had (hetgeen trouwens uit de art. 242, 243 en 247 Code de Commerce als van zelve volgt) om zich daarin jegens anderen te bedienen en alzoo derden te benadeelen; dat overigens de aard, het doel en de strekking van dit stuk duidelijk gemaakt wordt door art. 313 Code de Comm., waaruit blijkt, dat het stuk wordt opgemaakt, om eventueel, hetzij bij den assuradeur, hetzij bij den regter tot bewijsmiddel te dienen, ten einde vergoeding van schade te bekomen; dat de besch. zich dienvolgens hebben schuldig gemaakt aan het misdrijf, waartegen bij art. 363 Code Penal is voorzien; dat mitsdien het Provinciale hof te Groningen, door te verklaren dat er bij geene wetsbepaling tegen de ongeoorloofde daad der besch. was voorzien, gemeld art. heeft geschonden; dat de Hooge Raad derhalve, op grond van art. 105 en 106 der wet op de zamenstelling der Regt. magt en het beleid der justitie, het bovengemelde *arrest van het Prov. hof van Groningen vernietigt*; dat de Raad al verder ten principale regt doende, de gedetineerden schuldig verklaart aan de misdaad van valsche getuigenis in burgerlijke zaken (*matière civile*); en op grond van de art. 363-332 en 55 van het Wetboek op het Strafregt, in verband met art. 9 van het besluit van 11 Dec. 1813, de personen van J. T. Dreut, H. Claassen, J. H. Kip, D. J. de Reuter, en H. Hulst, veroordeelt, alle tot tepronkstelling op een schavot binnen de stad Groningen, gedurende den tijd van een half uur; en alle tot een confinement in een rasp-of tuchthuis, de eerste voor den tijd van *zeven* en alle de anderen, ieder, voor *vijf* jaren, en bovendien alle solidair in de kosten.

[Wij doen opmerken, dat dit de eerste maal geweest is, dat de Hooge Raad, ten principale regt doende, eene veroordeeling heeft uitgesproken.]

(*Handesbl. 13 Feb. 1839.*)

Publieke Veilingen.

Ten huize van den Vendumeester
M. A. KEIJSER.
Woensdag, 15 Mei 1839.

De 42 koppen SLAVEN, aankomende den Boedel wijlen Vrouwe Mr. H. Z. COUDERC en de Wedawe J. VIRULY, te Amsterdam, zijn familiesgewijze verkocht voor eene som van *ƒ* 33.500.

Het HUIS en ERF, aan de *Maagdenstraat*, Lt. C. N°. 11; — *ƒ* 810. J. G. SALOMONS.

Het bloote ERF, aan de *Jode Breedestraat*, Lt. C. N°. 9; — *ƒ* 625. — A. W. WHITE.

Ter Kastelenije van het Geregtshof.

Vrijdag, 17 Mei 1839.

Een *vijfde* in het HUIS en ERF, aan de *Groote Dwarsstraat*, La. E. No. 201; aankomende HENRIETTE ADNEY. — *ƒ*80. — GEBS. ADNEY.

ADVERTENTIËN.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

Den 8sten dezer, Z. M. Brik *PEGASUS*, onder bevel van den Kapitein-Luitenant C. J. F. Meurer, van Curaçao, over de eilanden St. Eustatius en St. Martin.

UITGEKLAARD.

Den 17den dezer, het Schip *Eensgezindheid*, Kapt. C. Meijer, naar Amsterdam, lading: 304 v. Suiker, 262 balen schoone- en 11 dito vuile Katoen en 30 balen Cacao.

Idem, de Nd. Am. Brik *Cygnet*, Kapt. C. Fitz, naar Gloucester, lading: 250 vaten Melassie.

REGTSZAKEN.

O. R. A°. 1838. Nis. 91 en 92.

In Naam des Konings!

ARREST.

In zake van

W. G., in qualiteit als behoorlijk gequalificeerd, tot de waarneming der belangen hier te Lande, van J. M. en J. Y. te London; reaudient en gereaude, ter eenre,

Op ende Jegens

J. B., gereaudieerde en reaudt., ter andere zijde,

Het Geregtshof te *Suriname*.

Gehoord de mondelinge pleidooijen in deze gehouden.

Gezien de dingtalen ter rolle, benevens de stukken door partijen overgelegd.

Gelet dat zijdens den reaudient en gereaudieerde *ter eenre*, is geconcludeerd:

tot retractatie van het Vonnis van Heeren Commissarissen ter rolle, in zake tusschen partijen aanhangig, bekend ter ord. Rolle A°. 1838 n°. 29, gewezen den 5 en gepronuntieerd den 9 April 1838; en dat alsnog, bij arrest van den Hove zal worden verklaard, dat het ter rolle, zijdens den reaudient en gereaudieerde *ter eenre* (aldaar eischer) gedicteerde, als niet anders bevattende, dan eene rejectie van de gevraagde cautie voor de te doene reconventie, wel en te regt is geschied, en de gereaudieerde en reaudient *ter andere zijde*, zal worden gecondemneerd, ten overstaan van Commissarissen ter rolle, de gronden, waarop de gevraagde cautie voor de reconventie is gebaseerd, voortedragen; met verdere veroordeeling van denzelven in de kosten van beide instantien, ofte tot andere etc.

Gelet dat zijdens den gereaudieerde en reaudient *ter andere zijde*, is geconcludeerd:

tot retractatie van voormeld vonnis, voor zoo ver daarbij, de reaudient en gereaudieerde *ter eenre* (aldaar eischer) niet is veroordeeld tot het stellen der gerequireerde cautie voor te doene reconventie; en dat alsnog, bij arrest van dit geregtshof, het requisiet om cautie voor te doene reconventie, zal worden geadjudiceerd, met veroordeeling van den reaudient en gereaudieerde *ter eenre*, tot het stellen derzelve cautie, cum expensis.

Zijnde tegen deze wederzijdsche eischen, beiderzijds genomen een contrarie conclusie.

Ten aanzien der daadzaken komt in aanmerking:

dat, terzake der uitlevering, van op den 19den December 1833, door den gereaudieerde en reaudient *ter andere zijde*, voor de som van *ƒ76800.—* aan de toenmalige gemagtigden der principalen van den reaudient en gereaudieerde *ter eenre*, verkochte, doch desniettemin, ingevolge conventie, in 't bezit van den gereaudieerde en reaudient *ter andere zijde*, gebleven 256 slaven, eene actie zijdens den reaudient en gereaudieerde *ter eenre*, tegen den gereaudieerde en reaudient *ter andere zijde*, voor dezen Hove is geïnstitueerd, bekend ter O. R. van 1838 onder n°. 29.

dat ter rolle van 5 Februarij 1838, de reaudient en gereaudieerde *ter eenre* (aldaar eischer) hebbende gediend van eisch, zijdens den gereaudieerde en reaudient *ter andere zijde* (aldaar gedaagde) is gerequireerd *cautie voor de kosten, als voor te doene reconventie.*

dat hierop, zijdens den reaudient en gereaudieerde *ter eenre* (aldaar eischer) is aangenomen cautie te stellen voor de kosten, en verder gerequireerd *dat partij* (de gereaudieerde en reaudient ter andere zijde) *zal hebben te doceren eene reconventie te hebben.*

dat ter rolle van den 19 Februarij 1838, zijdens den gedaagde (thans gereaudieerde en reaudient *ter andere zijde*), zijnde opgegeven, waarin zijne reconventie bestaat, hierop zijdens den eischer, thans reaudient en gereaudieerde *ter eenre*, terzelfder rolle *het gedane requisiet van cautie voor de te doene reconventie, als captieus en insufficient, is gerejecteerd.*

dat partijen hierbij gepersisteerd, en hunne belangen mondeling voorgedragen hebbende, Commissarissen ter rolle, bij het aangehaalde vonnis, uit overweging: »dat de eischer (thans reaudient »en gereaudieerde *ter eenre*), zich eenmaal ingelaten hebbende over de reconventie, hij niet vermag de cautie te rejecteren, zoo als door hem is geschied, maar zulks vroeger had behooren te doen' hebben verklaard *het gedicteerde van den eischer* (thans reaudient en gereaudieerde *ter eenre*) *niet te pas komende, met condemnatie van denzelven in de kosten.*

Regtens is de vraag:

1°. is een vreemdeling, die eenen burger in regten heeft betrokken, op diens requisiet, onvoorwaardelijk gehouden tot het stellen van cautie voor eene beweerde reconventie; dan wel, is hij bevoegd, aantooning der reconventie te vorderen, en dezelve tegentespreken?

2°. in het laatste geval, is het requisiet van den aanlegger, dat de gedaagde de reconventie, waarvoor deze cautie heeft geëischt, zal hebben te doceren, *zoodanige inlating* met dezelve, welke den aanlegger de bevoegdheid doet verliezen, om de reconventie, na opgaaf derzelve, alsnog tegentespreken?

3°. *zoo ja*, behoorde het aangehaalde vonnis van Commissarissen ter rolle, dan niet tevens eene veroordeeling van den eischer, thans reaudient en gereaudieerde *ter eenre*, te behelzen, tot het stellen der door den gede. aldaar, thans gereaudieerde en reaudient *ter andere zijde*, voor diens reconventie gevorderde cautie?

zoo neen, behoort de beslissing omtrent de waarschijnlijkheid der reconventie, en mitsdien, omtrent de gehoudenis om cautie voor dezelve te stellen, al an dan door het geregtshof te geschieden; dan wel, moet dezelve aan Commissarissen ter rolle worden gerenvoijeerd?

Overwegende wat de eerste vraag betreft:

dat de reaudient en gereaudieerde *ter eenre*, ten deze is agerende voor J. M. en J. Y. te *London*, die geene burgers en ingezetenen dezer Kolonie zijn, zoodat de eigenlijke aanleggers van het onderwerpelijk regtsgeding, *zijn vreemdelingen.*

dat volgens de oud-hollandsche regtspleging, in deze kolonie van kracht, wanneer de aanlegger een vreemdeling is, niet onderworpen aan het regtsgebied van den regter voor wien hij ageert, de door hem in regten betrokken burger, geregtigd is cautie te vragen, ook voor te doene reconventie.

dat hiertegen niets afdoet, dat zoodanig vreemdeling, bezittingen binnen deze kolonie hebbe, of blijkbaar gegoed zij; terwijl hij in zoodanige gevallen, of zijne bezittingen zelve, zelfs naar gelang van omstandigheden, de vordering zelve, waarvoor hij den gedaagde in regten heeft betrokken, blijkbaar liquide zijnde, tot zekerheid aanwijzen, of des noods, eene juratoire cautie aanbieden kan; doch zich aan het stellen der cautie zelve, niet kan onttrekken.

dat daarentegen echter, de bevoegdheid hem niet kan ontzegd worden, zoo als dit trouwens in het aangehaalde motief van het bestreden vonnis voormeld, ook opgesloten ligt, te vorderen summiere aantooning der reconventie, ten bewijze ten minste, dat de gedaagde niet uit loutere vexe, den aanlegger bezwaart met eene cautie, waartoe geene termen voorhanden zijn. (*)

Overwegende wat de tweede vraag betreft, dat uit het zoo even vermelde beginsel, van zelf voortvloeit, dat de aanlegger, door alléén te requireren, dat de gedaagde zijne reconventie docere, hetwelk onvermijdelijk is ter beoordeeling derzelve, geenszins kan gezegd worden zich met dezelve intelaten, in dien zin, dat hij dezelve zou hebben geagnosceerd, of onbevoegd zoude zijn dezelve, na opgaaf, tegentespreken; terwijl bovendien, uit zijne rejectie van het requisiet van cautie voor de reconventie, *ter zelfde rolle*, zoo als ten deze heeft plaats gevonden; waarop hem opgaaf der reconventie is gedaan, allezins het onmogelijke voor den aanlegger blijkt, die rejectie vroeger te doen.

Overwegende wat de derde vraag betreft, ten aanzien van *het eerste gedeelte* derzelve, dat de beslissing daarvan, door die op de twee vroegere vragen, van zelf vervalt; en ten aanzien van het *tweede gedeelte*: dat het requisiet om cautie voor te doene reconventie, behoort tot die præliminaire of præalabele verzoeken, waaromtrent de beslissing bij ontstaande geschillen, volgens de manier van procederen en speciale wettelijke verordeningen, aan Commissarissen ter rolle, behoudens reauditie aan het geregtshof, is opgedragen; terwijl bovendien, het punt in geschil, thans aan 's geregtshofs beslissing onderworpen, geenszins betreft de gegrondheid der door den gereaudieerde en reaudient *ter andere zijde* beweerde reconventie, welke nog geen onderwerp der beoordeeling van Commissarissen ter rolle of van het geregtshof, heeft uitgemaakt; maar eeniglijk, de gehoudenis van de eene partij, ter summiere aantooning, — en de bevoegdheid van de andere, ter tegenspraak, — derzelve reconventie.

REGTDOENDE bij arrest in reauditie,

Retracteert het vonnis van Commissarissen ter rolle, gewezen den 5 en gepronuntieerd den 9 April 1838, alhier in questie.

Verklaart den gereaudieerde en reaudient *ter andere zijde*, in zijnen eisch ter veroordeeling van den reaudient en gereaudieerde *ter eenre*, tot het stellen der gerequireerde cautie voor de reconventie, te zijn prematuur, en mitsdien ongefundeerd.

Renvoijeert voorts partijen aan Commissarissen ter rolle, om door dezelve over de meerder of minder waarschijnlijke gegrondheid der reconventie, en over de voor dezelve gerequireerde cautie, na verhoor van partijen, *summariæ cognitionis* te worden beslist.

En reserveert de kosten van beide instantien tot den uiteinde der zaak.

Aldus gewezen te Paramaribo, bij de Heeren Mr. P. FIERS SMEDING, President, F. P. PENARD, J. D. DE MEINERTZHAGEN, E. VAN EMDEN en Mr. H. C. FOCKE, Leden van den voorschreven Hove, den 12 Junij 1838, en gepronuntieerd den 11 Julij daaraanvolgende.

(*) Volgens het oud-holl. regt, kan van vreemdelingen, gevraagd worden cautie voor *de proceskosten*, en ook *voor de te doene reconventie*. Het nieuwe regt zegt: *voor de betaling der kosten en der schaden en interessen, in welke zij zouden kunnen verwezen worden.*

Vergel. V. D. LINDEN, verhand. over de judic. prakt. 1e deel, pag. 157 en 159.

Art. 152 van het wetb. van burgerl. regtsvord., overeenkomende met art. 166 van den Code de proced. civile.

[Aanm. van de Uitgevers.]

Te Paramaribo, ter Boekdrukkerij van BOON & C°.